

Ulkomaiset luennoitsijat

Dr Sunil Mehra, intialainen lastenlääkäri ja MAMTA Health Institute for Mother and Child -järjestön perustaja. MAMTA tarjoaa tukea lasten, nuorten ja äitien terveysongelmissa Etelä- ja Kaakkois-Aasiassa.

Dr Nemam Ghafouri, kardiologi ja aktivisti. Valmistunut lääkäriksi Ruotsissa, mutta työskentelee säännöllisesti pakolaisleireillä Pohjois-Irakissa ja koordinoi jesidityttöjen psykososiaalista ja fyysistä kuntoutusta.

Jane Kihungi, kenialainen aktivisti, joka johtaa Women Challenged to Challenge -järjestöä. Järjestö keskittyy vammaisten naisten oikeuksien edistämiseen, mukaan lukien seksuaalioikeudet.

Lisäksi eri seminaareissa on kotimaisia luennoitsijoita.

Luentoaiheet

Dr Sunil Mehra: Joukkoraiskauksista yhteiskunnalliseen muutokseen

Dr Nemam Ghafouri: Seksiorjuuden fyysiset ja psykososiaaliset seuraukset – pakolaisleireillä asuvien jesidityttöjen kohtaloista

Jane Kihungi: Vammaisten naisten seksuaalioikeudet

Ohjelma

Helsinki

Pe 15.11. SGY:n syyskoulutuspäivät, *Sunil Mehra*

Pe 15.11. David Livingstone -seura, klo 17.30, Topelia, sali D112, Unionink. 38, *Sunil Mehra, Leena Vastapuu*

Ti 19.11. Vammaiskumppanuus ja UM, klo 13.00, *Jane Kihungi*

Ti 19.11. Tilaisuus terveydenhuollon henkilöstölle ja opiskelijoille, klo 16–18, Kulttuurikeskus Caisa, *Nemam Ghafouri, Anna Nuotio, Leena Laitinen*

Ke 20.11. THL, klo 09.00, Vammaisten naisten seksuaalioikeudet Keniassa ja Suomessa, *Jane Kihungi*

Pe 22.11. HYKS Naistenklinikka, aamumeeing, *Sunil Mehra*

Turku

Ma 18.11. TYKS Naistenklinikka, aamumeeing, *Sunil Mehra*

Tampere

Ke 20.11. TaYS Naistenklinikka, aamumeeing, *Sunil Mehra*

Ke 20.11. TaY, Global Health -opiskelijaluento, *Sunil Mehra*

Oulu

Ke 20.11. OYS Naistenklinikka, aamumeeing, *Nemam Ghafouri*

Kuopio

To 21.11. KYS Naistenklinikka, aamumeeing, *Nemam Ghafouri*

To 21.11. Itä-Suomen Yliopisto, luentotilaisuus klo 13–15, *Nemam Ghafouri, Sanni Mäkinen*

Ilmoittautumiset ja lisätietoja: lsv@lsv.fi

LÄÄKÄRIN SOSIAALINEN VASTUU
PHYSICIANS FOR SOCIAL RESPONSIBILITY

Tuettu Suomen
kehitysyhteistyövarain

Naiset vailla vaihtoehtoja

Women with no choices

Naiset vailla vaihtoehtoja -hanke on kaksivuotinen viestintäkampanja, joka pureutuu globaaleihin seksuaali- ja lisääntymisterveyttä koskeviin kysymyksiin. Kampanja tuo esille seksuaalista ja sukupuolitunutta väkivaltaa sekä naisen oikeutta päättää ruumiistaan eri puolilla maailmaa. Hankkeessa järjestetään luentokiertue Suomen kaikkien yliopistosairaaloiden naistenklinikoille sekä yleisö- ja opiskelijatilaisuuksia. Lisäksi aiheista keskustellaan podcasteissa ja tehdään verkkoluentoja terveydenhuollon opiskelijoille ja henkilökunnalle. Hankkeen pääyhteistyökumppanina on Suomen Gynäkologiyhdistys.

Hankkeen toteuttaa Lääkärin sosiaalinen vastuu ry (LSV), joka työskentelee terveyden tasa-arvon saavuttamiseksi Suomessa ja maailmalla. Hanketta tukevat Suomen ulkoministeriö ja Euroopan Unioni.

Seksuaali- ja lisääntymisterveysoikeuksien aakkoset

A Abortti. Lakiin perustuva naisen oikeus päättää, haluaako hän jatkaa raskauttaan. Kaikilla maailman naisilla tulisi olla laillinen oikeus turvalliseen raskauden keskeytykseen. Pitäisikö Suomen lainsäädäntöä jo tarkistaa vastaamaan muiden Pohjoismaiden käytäntöä?

B Bride trade, pikkutyttöjen myyminen morsiamiksi. Joissakin yhteisöissä köyhät perheet myyvät 11–12-vuotiaita tyttöjä vaimoiksi aikuisille miehille ja saavat myötäjaisina rahaa, karjaa tms.

C Crisis, kriisi. Seksuaalisen väkivallan kohteeksi joutuminen aiheuttaa kriisin. Siitä voi toipua, mutta toipumiselle on tärkeää, että tarjoamme palvelun, josta löytyy sekä rikosoikeudellinen, lääketieteellinen että psykososiaalinen apu. Tätä mallia toteuttavat Suomessa Istanbulin sopimuksen mukaiset sekä jo perustetut että tulevaisuudessa perustettavat SERI-keskukset.

D Demokratia, kansanvalta. Demokratia on enemmistön valtaa, jossa myös vähemmistöjen oikeudet pyritään turvaamaan. Seksuaalioikeuksien näkökulmasta vähemmistöjä ovat mm. seksuaali- ja sukupuoli-identiteetiltään valtavirrasta poikkeavat, nuoret, vanhukset, vammaiset.

E Ehkäisy. Yhteiskunnan tulee tarjota edullisia, turvallisia, luotettavia ja erilaisiin elämäntilanteisiin sopivia raskauden ehkäisymenetelmiä sekä niiden käyttöä tukevia palveluja.

F FIGO, kaikkien maailman gynekologien yhteinen kattojärjestö, jonka agendalla ovat vahvasti olleet esillä naisten seksuaaliterveys ja seksuaalioikeudet niin köyhissä kuin kehittyneissäkin maissa.

G Genital mutilation, female genital mutilation, ympärileikkaus. Haitallinen tietyillä alueilla esiintyvä perinne, jossa naisen ulkoisia sukuelimiä typistetään eriasteisesti. Tarvitaan paljon valistusta ja koulutustason nostamista perinteestä luopumiseksi.

H Homoseksuaalisuus. Seksuaalisen kiinnostuksen suuntautuminen samaan sukupuoleen. Ihmisille tulee taata yhteneväiset oikeudet toteuttaa seksuaalisuuttaan sen suuntautumisesta riippumatta.

I Ihmisoikeudet. Seksuaali- ja lisääntymisoikeudet ovat osa ihmisoikeuksia ja kuuluvat kaikille. Kansalaisille tulee taata vapaus itse valita kumppaninsa, vapaus päättää seksuaalisuudestaan ja sen ilmentämisestä, vapaus päättää lisääntymisestään.

J Jälkiehkäisy. Hyvä muistaa, jos ehkäisy pettää tai sitä ei ole käytetty. Ei aiheuta aborttia. Tablettivalmiste toimii vain, mikäli otetaan ennen munasolun irtoamista. Suojaamattoman yhdynnän jälkeen asennettu kuparikierukka toimii myös jälkiehkäisyinä.

K Kunniaväkivalta. ”Kunniaan” liittyvä väkivalta ei ole sidoksissa tiettyyn maahan, etniseen ryhmään tai uskontoon, vaan sitä esiintyy monissa yhteisöissä ympäri maailmaa, erityisesti patriarkaalisissa kulttuureissa. Vaikka ”kunniaan” liittyvä väkivalta kietoutuu voimakkaasti naisten ja tyttöjen ajateltuun siveellisyyteen, voi sitä kuitenkin kohdistua myös poikiin ja miehiin. Erityisesti homomiehet voivat olla tälle alttiita.

L Laiton abortti. Abortin kieltäminen merkitsee naisen lisääntymisoikeuksien kieltämistä. Abortin kieltävä lainsäädäntö ei poista abortteja, päinvastoin, tutkimusten mukaan se lisää niitä. Laittomat abortit ovat naiselle vaarallisia. Abortteja tehdään

vähiten maissa, joissa on hyvät seksuaaliterveyspalvelut, avointa tietoa ehkäisystä ja sallivat aborttilait.

M #metoo. Kampanja, joka nosti voimakkaasti esille ja teki näkyväksi naisiin kohdistuvan, osin piilossa pysyneen henkisen ja fyysisen väkivallan.

N Neutraali. Sukupuolineutraali avioliittolaki sallii avioliiton kahden joko eri tai samaa sukupuolta olevan henkilön välillä. Suomen avioliittolaki on sukupuolineutraali.

O oikeudenmukaisuus ja tasa-arvo, inhimillisen ja toimivan yhteiskunnan peruspilarit.

P Pakkoavioliitto. Joissakin kulttuureissa tyttö tai nainen voidaan pakottaa avioitumaan perheen tai suvun valitseman puolison kanssa. Erityisen haitallista tämä on silloin, kun tyttö on alaikäinen ja huomattavasti puolisoaan nuorempi.

Q Queer oli alkujaan haukkumasana, mutta nykyään sitä käytetään jo akateemisissakin yhteyksissä. Queer-nimekkeellä kuvaavat identiteettiään henkilöt, jotka kokevat perinteiset sukupuolen määritelmät liian rajoittavina.

R Raiskaus. Seksuaalinen teko vastoin sen kohteena olevan selkeää suostumusta. Rangaistava rikos.

S Seksuaalisuus. Voimavara niin naisen kuin miehenkin elämässä.

T Tukinainen, Tyttöjen talo. Tarjoavat sekä oikeudellista että psykososiaalista tukea seksuaaliväkivaltaa kohdanneille tytöille ja naisille.

U UNFPA. YK:n väestöraho, joka pyrkii edistämään seksuaali- ja lisääntymisterveyttä.

V Väkivalta. Uhriksi joutuminen on joskus sattumanvaraista, mutta yleensä muodot, ilmenemistapa ja suhtautuminen ovat yhteiskunnan rakenteeseen ja kulttuuriin sidoksissa. Varsinkin kehitysmaissa väkivalta on erittäin usein sukupuolittunutta, samoin sodissa ja konflikteissa.

X X-kromosomi. Lukumäärä määrittää sukupuolen – useimmiten. Sukupuolidysforia tarkoittaa kokemusta väärässä sukupuolella olemisesta. Suomen nykyinen laki sukupuolen korjaamisprosessista edellyttää hedelmättömyyttä, ja tästä syystä Suomi on saanut moitteita.

Y YK. YK julkaisi vuonna 2000 Vuosituhattavoitteet ja sittemmin jatkoksi Kestävän kehityksen tavoitteet (Agenda 2030). Keskiössä ovat erityisesti naisten ja lasten hyvinvointiin liittyvät kysymykset.

Z Z – hän elää! (1969). Tositapahtumiin perustuva elokuva, joka tutki vallanpitäjien, armeijan ja oikeuslaitoksen välisiä suhteita.

Å Åbo, Turku. TYKS:aan perustettiin Suomen toinen Seri-keskus.

Ä ”Älä” riittää tekemään seksuaalisesta lähestymisestä kielletyn, rikoslain alaisen.

Ö Ö-mappi – sinne monet tytöt ja naisia koskevat asiat usein vieläkin työnnetään, vähemmän tärkeinä.